

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 14 października 2011 r.

**Pan
Jan Głuszko
Wójt Gminy
w Niechlowie**

P/11/002
LWR-4101-12-04/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Urząd Gminy w Niechlowie, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie pozyskiwania środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej (UE) w latach 2007 – 2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 16 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych uchybień, działania Gminy w zakresie pozyskiwania w latach 2007 – 2011 (I półrocze) środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej. Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności dokonanie identyfikacji potrzeb i określenie zadań, w tym inwestycyjnych Gminy. Na obniżenie oceny wpływ miała niewielka aktywność Urzędu Gminy w pozyskiwaniu środków z UE na realizację zadań inwestycyjnych, spowodowana przede wszystkim niewystarczającym przygotowaniem organizacyjnym i kadrowym do aplikowania o środki unijne.

1. NIK pozytywnie ocenia sporządzenie przez Gminę dokumentów i opracowań wewnętrznych, w których przedstawiono główne kierunki prowadzenia i finansowania zadań

inwestycyjnych w Gminie. Gmina posiadała uchwalony przez Radę Gminy plan urządzeniowo – rolny, program ochrony środowiska, program rozwiązywania problemów społecznych na lata 2008 – 2013, wieloletni plan inwestycyjny na lata 2008 – 2012, wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2011 – 2013 oraz strategię zrównoważonego rozwoju Gminy na lata 2009 – 2015. Rada uchwaliła także wieloletnią prognozę finansową dla Gminy na lata 2011-2021. Opracowana w ramach przedmiotowego planu prognoza możliwości finansowych Gminy na lata 2007-2020 wykazała, że Gmina będzie posiadała pełną zdolność finansową do realizacji zadań ujętych w tym planie przy możliwości zadłużenia budżetu do wysokości 60% osiągniętych dochodów.

Na 11 zadań inwestycyjnych ujętych w ww. planach i programach, Gmina złożyła tylko jeden wniosek o dofinansowanie ze środków unijnych, tj. w zakresie modernizacji infrastruktury sportowej przy zespole szkół w Niechlowie. Ponadto Gmina, planowała zwrócić się o dofinansowanie w kwocie 6.042,1 tys. zł budowy oczyszczalni ścieków i kanalizacji w Niechlowie, jednakże z powodu braku środków budżetowych na wkład własny nie wystąpiła z wnioskiem.

2. W latach 2007 – 2011 (I półrocze) Gmina złożyła 9 wniosków na łączną kwotę 1.319,3 tys. zł o dofinansowanie zadań o wartości 1.788,5 tys. zł. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego ubiegano się o dofinansowanie w wysokości 648,6 tys. zł projektu pn. „*Modernizacja infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół w Niechlowie*” o wartości 947,2 tys. zł. Z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wnioskowano o dofinansowanie dwóch projektów pn. „*W drodze do zatrudnienia*” na łączną kwotę 147,8 tys. zł. Natomiast z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich ubiegano się o dofinansowanie sześciu różnych projektów na kwotę 522,9 tys. zł.

W kontrolowanym okresie Gmina otrzymała dofinansowanie w łącznej wysokości 647,5 tys. zł (49,1% wnioskowanych kwot) do sześciu zadań (54% złożonych wniosków) o łącznej wartości 803,1 tys. zł (44,9%). Dofinansowano realizację dwóch projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (dofinansowanie w kwocie 147,8 tys. zł) oraz czterech projektów w ramach Wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (dofinansowanie w kwocie 499,7 tys. zł). Kwota przyznanego dofinansowania stanowiła 1,08% dochodów wykonanych przez Gminę w kontrolowanym okresie w łącznej kwocie 59.545,7 tys. zł.

3. W kontrolowanym okresie, trzy wnioski Gminy o dofinansowanie w kwocie 671,7 tys. zł (50,9% wnioskowanych kwot) na realizację zadań o łącznej wartości 985,5 tys. zł, nie zostały przyjęte do realizacji.

Z powodu ograniczonej ilości środków finansowych przeznaczonych w 2008 r. w ramach RPO dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, wniosek Gminy o wartości 947,2 tys. zł, z wkładem środków UE na 648,5 tys. zł, w zakresie „*Modernizacji infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół w Niechlowie*” został odrzucony.

Natomiast w odniesieniu do dwóch zadań, tj. „*Zakup i montaż kolektorów słonecznych do ogrzewania wody w Zespole Szkół w Niechlowie*” i „*Program artystyczny na dożynki gminne w miejscowości Wioska*”, złożone wnioski uznano za niezgodne z lokalnymi kryteriami wyboru, stosownie do §10 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania pod nazwą "Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju " na lata 2007- 2013¹.

Powodem odrzucenia pierwszego wniosku było niespełnienie kryterium podmiotowego, bowiem o dofinansowanie mogły ubiegać się jedynie instytucje, które prowadzą działalność kulturalną lub gospodarczą, w tym rolniczą, nie zaś placówki oświatowe. W przypadku drugiego wniosku, na skutek powodzi dożynki gminne w 2010 r. zostały odwołane. Gmina nie skorzystała z możliwości złożenia odwołań dotyczących niezakwalifikowanych wniosków zgadzając się z treścią decyzji.

4. W kontrolowanym okresie dochody budżetu Gminy kształtowały się na poziomie od 11.928,3 tys. zł do 14.732,6 tys. zł rocznie (łącznie 59.545,6 tys. zł), zaś zaplanowane koszty inwestycji w poszczególnych planach określone zostały łącznie na kwotę 75.811,2 tys. zł. Zadłużenie Gminy w badanym okresie nie przekroczyło progów ostrożnościowych określonych w ustawie o finansach publicznych. W latach 2007 – 2010 wzrosło ono z 216,4 tys. zł do 5.245,5 tys. zł na koniec 2010 r. i osiągnęło poziom 35,2% uzyskanych dochodów. W wyniku terminowych spłat rat zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych poziom zadłużenia ulegał systematycznemu zmniejszeniu i na koniec czerwca 2011 r. osiągnął wysokość 4.950,2 tys. zł. Na spłatę zadłużenia Gmina od 2010 r. przeznaczała 2,1%, a w 2011 r. prognozowaną spłatę określono na 5,6% dochodów własnych.

---

¹ Dz. U. Nr 138, poz.868 ze zm.

Pozytywnie należy ocenić działania Gminy zmierzające do pozyskania innych niż z budżetu UE, *zewnętrznych* środków finansowych, w związku z niemożliwością zapewnienia środków na wkład własny konieczny dla realizacji zadań inwestycyjnych. W kontrolowanym okresie w Gminie realizowano ogółem 13 zadań inwestycyjnych, które nie były współfinansowane ze środków unijnych. Dotyczyły one m.in. budowy i przebudowy dróg dojazdowych do gruntów rolnych, budowy obiektów sportowych, placów gier i zabaw, parkingów, przyłączy energetycznych, oświetlenia, chodników oraz sprzętu komputerowego dla placówek oświatowych. Inwestycje te zostały dofinansowane na łączną wartość 2.729,0 tys. zł dotacjami Wojewody Dolnośląskiego, Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych i Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W badanym okresie Gmina wydatkowała na realizację ww. inwestycji ogółem 10.379 tys. zł, a udział środków unijnych w tych wydatkach wynosił 14,3 tys. zł, co stanowiło 0,2% ogólnej kwoty wydatków inwestycyjnych.

W przypadku zadania pn. „*Modernizacja infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół w Niechlowie*”, na które Gmina nie otrzymała dofinansowania ze środków UE w kwocie 648,5 tys. zł, otrzymano środki finansowe z budżetu Województwa Dolnośląskiego i dotację z budżetu państwa (Ministerstwa Sportu i Turystyki) na łączną kwotę 666 tys. zł.

5. NIK ocenia, że w okresie objętym kontrolą, stan przygotowania Urzędu pod względem organizacyjnym i kadrowym do aplikowania o środki UE był niewystarczający.

Wnioski w sprawie dofinansowania ze środków unijnych projektów realizowanych przez Gminę przygotowywał pracownik zatrudniony w Urzędzie dopiero od dnia 1 czerwca 2010 r. na stanowisku specjalisty ds. pozyskania funduszy zewnętrznych i promocji. Pracownikowi temu przydzielono także inne dodatkowe obowiązki związane np. z aktywizacją lokalnych organizacji społecznych, współpracą z organizacjami pozarządowymi. W związku z powyższymi obowiązkami, szkolenia tego pracownika w zakresie pozyskiwania środków unijnych zostały przesunięte na okres późniejszy. Pracownik ten uczestniczył w wizytach studyjnych organizowanych przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ujście Baryczy” oraz korzystał z porad i wskazówek z lokalnego punktu informacyjnego ds. Funduszy Europejskich i powiatowego zespołu doradców z powiatu Górowskiego. Podnosił również swoje kwalifikacje w ramach IV Edycji programu Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności Liderzy „PAFW”. Jak wynika z wyjaśnień tego pracownika nie w pełni znane mu były procedury kwalifikacji zadań i opracowania aplikacji w zakresie pozyskiwania środków z programów UE.

Według wyjaśnień Pana Wójta to brak odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, obok niewystarczających i niestabilnych dochodów budżetu Gminy, był czynnikiem ograniczającym pozyskiwanie środków unijnych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Kontynuowanie działań zmierzających do zwiększenia liczby wniosków aplikacyjnych składanych w celu pozyskania środków finansowych z budżetu Unii Europejskiej, w tym m.in. rozważenie bieżącego szkolenia pracownika odpowiedzialnego za pozyskanie środków unijnych.***

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.